

Leefmilieu
Dennenstraat 124
6543 JW NIJMEGEN
(024) 3780384
INGBank: 1770432
e-mail: burgernetwerk@leefmilieu.nl
internet: www.leefmilieu.nl

Aan: Gemeenteraad gemeente Nijmegen
t.a.v. de afdeling Omgevingskwaliteit (bureau OK20)
Postbus 9105,
6500 HG Nijmegen.

Datum: 9 juli 2012

Onderwerp: Zienswijze over Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen dd april 2012

Geachte raad,

Hierbij dienen wij onze zienswijzen in op de "Beleidsvisie externe veiligheid Nijmegen" dd april 2012. Onze zienswijzen gaan in op de ongewenste stapeling van risico's in Nijmegen West en de ontbrekende informatie in de visie.

1. Gemeente gebruikt haar beleidsruimte niet om de inwoners van Nijmegen West te beschermen

Dit is het eerste gemeentelijke veiligheidsbeleid van de gemeente Nijmegen. Hierbij geeft de gemeente invulling aan haar verantwoordingsplicht. Op pagina 7 van de beleidsvisie wordt hier nader op in gegaan. Op pagina 7 wordt het volgende gesteld: "De verantwoordingsplicht geeft antwoord op de vraag in hoeverre externe veiligheidsrisico's in het plangebied worden geaccepteerd en welke maatregelen zijn getroffen om het risico zoveel mogelijk te beperken. Het invullen van de verantwoordingsplicht is een taak van het bevoegd gezag". Dit bevoegd gezag is in dit geval de gemeente Nijmegen. Verderop op pagina 7 wordt het volgende gesteld: "Door het uitwerken van de verantwoordingsplicht neemt het bevoegd gezag de verantwoordelijkheid voor het groepsrisico dat overblijft nadat eventuele veiligheidsverhogende maatregelen genomen zijn."

Met het invullen van de verantwoordingsplicht laten gemeenten het externe veiligheidsaspect meewegen bij het maken van ruimtelijke keuzes.

De gemeente kiest voor de mogelijke uitbreiding van risicovolle bedrijven op de industrieterreinen van Nijmegen West. Daardoor laat de gemeente Nijmegen na deze wijken met reeds een grote milieudruk en meer dan gemiddeld risicoprofiel te vrijwaren van verslechtingen. Wij lichten dit hieronder nader toe.

2. Bestrijding risico's inrichtingen niet meegenomen

Op blz. 14 en verder wordt de bestrijdbaarheid van de risicobronnen besproken. Het wordt niet duidelijk waarom hier alleen ingegaan wordt op de spoor- en rijkswegen, het water en de hogedrukaardgastransportleidingen en de LPG-tankstations en de risicovolle inrichtingen niet besproken worden, terwijl zich hier wel degelijk grote knelpunten kunnen voordoen.

Zoals uit het kaartje in bijlage 1 van de beleidsvisie blijkt, is op het industrieterrein West Kanaaldijk een bedrijf gelegen met een hoog risicoprofiel. Dit bedrijf TWO Chemical Logistics (verder aangeduid als TWO) slaat grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen op. Een brand op het bedrijf kan een ramp veroorzaken die veel groter is dan de maximale plasbrand waarop rampbestrijdingsplannen zijn gebaseerd. Het brandweerplan is namelijk als een standaardplan gebaseerd op een plasbrand van maximaal 30 bij 30 meter. Dit oppervlak van 900 m² komt overeen met één opslaghal bij TWO. Dit oppervlak is voor de brandweer het maximale (worst case) scenario. Dit maximum is ook wettelijk – als een beperkende factor - zo vastgesteld. De schuimbrandweerauto en de maximale bestrijdingscapaciteit is hierop gedimensioneerd en uitgelegd. Nu bestaat TWO niet uit één hal maar uit een serie van 12 hallen. Bij escalatie laat de brandweer de brand 'gecontroleerd uitbranden' en zullen alle 12 hallen uitbranden.

Uit het concept rampbestrijdingsplan van TWO (blz. 26 en 27) halen wij het volgende overzicht dat is opgenomen in tabel 1. Het blijkt dat het hier gaat om duizenden potentiële slachtoffers.

Tabel 1. Aantal soorten slachtoffers bij brand in één hal (scenario 1) en complex brand (scenario 2) bij stabiel weer.

	T1, T2	T3	T4
Aantal slachtoffers bij brand in één hal. scenario 1; weertype F 1,5 (stabiel weer)	503	2.079	206
Aantal slachtoffers bij complexbrand. Scenario 2; weertype F 1,5 (stabiel weer)	2.944	8.988	1.241

3. Scenario's 'Schuilen en evacuatie' zinloos

Op pagina 34 van de beleidsvisie staat het volgende gesteld: "Buiten de PR 10-8 contour moet voornamelijk rekening gehouden worden met de effecten van een toxische gaswolk. In dit gebied kan bescherming wordt geboden door ramen en deuren te sluiten." Dit is echter een gevaarlijk naïeve aanname. Uit onze bestudering van het rampbestrijdingsplan van TWO is gebleken dat schuilen geen afdoende bescherming biedt. Bij oude huizen biedt schuilen slechts voor 3 uur een oplossing; bij nieuwe huizen voor 5 uur. Daarna is de rook volledig in het huis binnengedrongen. De complexbrand zoals de brand die bij Chemie Pack te Moerdijk heeft plaatsgevonden (op 4 januari 2011), heeft meer dan 12 uur geduurd. Veel langer dan de periode van 3 tot 5 uur. Bij een dergelijke brand bij TWO zitten burgers die schuilen, 'als ratten in de val'.

Verder zullen als de explosieve peroxiden die bij TWO zijn opgeslagen, ontploffen de ruiten bij bedrijven en woningen in de omgeving sneuvelen. Het afplakken van kieren bij ramen en deuren van bedrijven en woningen is dan absoluut niet meer mogelijk.

De afstand tot het dorp Weurt is 500 meter, tot Nijmegen-West en Lindenholt 1200 meter en tot Beuningen 2000 meter. Op 1200 m liggen in Nijmegen 3 grote scholen.

Kortom, denken dat de risico's van een toxische gaswolk, door het sluiten van ramen en deuren tegen te keren zijn, is naïef en moet aangepast worden. In het rampbestrijdingsplan van TWO blijkt dat het scenario 'evacuatie van het gebied' ook niet haalbaar is. De wegen op het bedrijfsterrein en in de wijken en dorpen zullen direct dichtslippen. Er werken 4000 mensen op het bedrijventerrein Nijmegen-West. Er is een beperkt aantal toegangswegen op het bedrijventerrein. In direct aangrenzende gemeenten Weurt, Beuningen en de Nijmegen wonen 200.000 burgers die een veilig heenkomen zullen zoeken. Dit zal tot chaotische toestanden leiden.

4. Cumulatie van risico's in Nijmegen West

In Nijmegen West is sprake van een cumulatie van veiligheidsrisico's. Dit is al te zien op de summiere Bijlage 1, maar daar moet het transport van gevaarlijke stoffen (figuur 2.4) nog bij worden opgeteld. In het beleidsstuk staat hierover gesteld op blz. 12: "Door het beperkte aantal risicovolle inrichtingen dat via deze routing wordt bevoorrad, is de intensiteit van het vervoer van gevaarlijke stoffen beperkt." Dat kan waar zijn, maar het stapelt natuurlijk wel in Nijmegen West waar die risicovolle inrichtingen gelegen zijn. Tel daarbij de milieudruk door luchtvervuiling en geluid van wegen en bedrijven en deze stapeling van externe risico's, hoewel deze niet dagelijks aan den lijve wordt ervaren, zorgt wel voor een grotere stapeling van de totale milieudruk in Nijmegen West.

5. Bijlage 1 is onvolledig

Bijlage 1 is onvolledig:

- De transportroute van de gevaarlijke stoffen staat er niet op;
- De LPG-tankstations en LNG-tankstations staan er niet op;
- Op de kaart staat wel de PR 10-6 contour maar het invloedsgebied waar 1% van de mensen dood kan gaan (de 1% lethaliteitscontour) staat niet op de kaart aangegeven. Van TWO is bekend dat deze **minstens 4 km** is (zie Kwantitatieve Risico Analyse i.h.k.v. Actualisatie van het Veiligheidsrapport TWO dd 10 februari 2012). Dit betekent dat **vrijwel** heel Nijmegen in de invloedssfeer van een ramp bij TWO ligt. Zie bijlage 1 van de Beleidsvisie .

Wij vragen u concreet een bijlage bij het veiligheidsrapport te laten toevoegen waarin ook de 1% lethaliteitscontouren staan aangegeven van alle risicobronnen.

6. Toestaan van meer risicovolle bedrijven.

De gemeente Nijmegen kiest ervoor om meer risicovolle bedrijven toe te laten op het bedrijventerrein grenzend aan Nijmegen West. Op pagina 19 van de Beleidsvisie staat het volgende gesteld: "Op de bedrijventerreinen Noordoostkanaalhavens, Oostkanaalhaven en Westkanaaldijk bevinden zich al diverse Bevi-bedrijven. Gezien de afstand tussen de bedrijven en de omliggende wijken is het niet nodig om hier toekomstige bedrijven met gevaarlijke stoffen uit te sluiten". Vanuit de omwonenden in Nijmegen en Beuningen geredeneerd, denken wij hier anders over. Door de stapeling van risico's waarmee zij nu te maken hebben - gasleiding, transportgevaarlijk stoffen over weg, spoor en water enkele zeer gevaarlijke bedrijven (waaronder TWO) - is voor Nijmegen West de grens bereikt. Meer gevaarlijke bedrijven maakt de situatie alleen maar riskanter. Verdere uitbreidingen met BEVI bedrijven op deze industrieterreinen dient niet plaats te vinden. Nu staat er nog niets en hoeft er ook niets uitgekocht te worden en valt de ontwikkeling nog zonder kosten te keren. Wij verzoeken u uw plannen op dit punt aan te passen.

7. Weergave van de kwetsbare objecten ontbreekt

Hoewel er in het beleidsplan vaak gesproken wordt over de kwetsbare en zeer kwetsbare objecten ontbreekt iedere informatie over de ligging ervan. Waarom is hiervan geen kaart opgenomen?. Wij verzoeken u alsnog een kaart op te nemen.

Wij hopen dat u onze zienswijzen ernstig wilt overwegen en lichten die desgewenst graag nader toe. Wij vragen u de beleidsvisie op bovenstaande punten aan te passen.

Hoogachtend

Marga Jacobs
Voorzitter

Maarten Visschers
Bestuurslid